

آموزش جامع قرارداد EPC صنعتی ایران ۱۴۰۳ و FIDIC نقره‌ای ۲۰۱۷؛ با رویکرد تطبیقی و انتقادی

ACEMI

مقدمه

روشی است که می‌تواند تصویری جامع از نقاط قوت و ضعف قرارداد EPC صنعتی ۱۴۰۳ ارائه دهد. در این رویکرد، به جای تفسیر بند به بند، بر ارتباط میان مفاهیم کلیدی نظیر تعهدات طرفین، تخصیص ریسک، تغییرات، پرداخت‌ها و حل اختلاف تمرکز می‌شود؛ درست همان روشی که در ارزیابی‌های بین‌المللی به کار گرفته می‌شود. دوره آموزشی حاضر با همین نگاه طراحی شده است؛ دوره‌ای که برای نخستین بار در ایران، هر دو قرارداد را در کنار یکدیگر و به صورت کامل آموزش می‌دهد: قرارداد EPC صنعتی ۱۴۰۳ با تحلیل تطبیقی و انتقادی و قرارداد فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ با ساختاری تحلیلی و نکاتی که تاکنون در آموزش‌های داخلی بدان‌ها پرداخته نشده است. شرکت‌کنندگان در این دوره، برای نخستین بار هر دو سند را به صورت یکپارچه، عمیق و در سطحی فرا می‌گیرند که پیش از این در هیچ دوره‌ای ارائه نشده است؛ می‌آموزند چگونه از متن حقوقی به بینش مدیریتی برسند، منطق نهفته در پشت ماده‌ها را درک کنند و پیامدهای اجرایی آن را از نگاه مدیریت پروژه تحلیل نمایند. این دوره با تلفیق دو دیدگاه مکمل، تجربه میدانی در پروژه‌های EPC داخلی و خارجی و اصول مدیریت قرارداد در سطح بین‌المللی، نگاهی تازه، کاربردی و اصلاحی به قرارداد جدید ایران ارائه می‌دهد.

در سال ۱۴۰۳، وزارت نفت ایران نسخه جدید قرارداد همسان طراحی، تامین، ساختمان و نصب (EPC صنعتی) را منتشر کرد؛ سندی که هدف آن ایجاد وحدت رویه در تنظیم روابط قراردادی و کاهش اختلافات در پروژه‌های EPC کشور عنوان شده است. این اقدام در ظاهر گامی مهم به سوی ارتقای نظام قرارداد نویسی در پروژه‌های صنعتی محسوب می‌شود، اما بررسی دقیق‌تر متن نشان می‌دهد که این قرارداد، با وجود برخی اصلاحات، هنوز در تطبیق با اسناد بین‌المللی از جمله فیدیک (FIDIC) نقره‌ای سال ۲۰۱۷ فاصله زیادی دارد.

ابهام در نحوه توزیع ریسک‌ها، ضعف در تبیین تعهدات کارفرما، ناهماهنگی میان ماده‌های مختلف و گاه تضادهای درونی، عدم درک کامل از فرایندهای قراردادهای بین‌المللی مانند فیدیک برای استفاده در قراردادهای داخلی و عدم توجه کافی به ساختارهای جدید مدیریت پروژه در نگارش این ماده‌ها از جمله مواردی هستند که می‌توانند موجب تفسیرهای چندگانه، افزایش اختلافات و کاهش کارایی عملی قرارداد در پروژه‌ها شوند.

برای درک درست این سند، ماده‌های آن نباید به صورت خطی و مجزا خوانده شوند؛ زیرا بخش‌های مختلف پیمان در عمل به طور مستقیم بر یکدیگر اثر می‌گذارند. از این رو، تحلیل موضوع محور و تطبیقی با قرارداد فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷، تنها

۱. ساختار و فلسفه تدوین قرارداد EPC صنعتی ۱۴۰۳ و

فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷

- هدف از انتشار نسخه جدید و جایگاه آن در نظام فنی و اجرایی کشور
- نوآوری‌ها و تغییرات نسبت به نسخه‌های پیشین
- تحلیل ساختار کلان قرارداد و مقایسه با ساختار فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷

۲. تخصیص و مدیریت ریسک میان کارفرما و پیمانکار

- اصول توزیع ریسک در قرارداد EPC و مقایسه با فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷
- موارد انتقال ناموجه ریسک به پیمانکار
- ریسک‌های پنهان در بندهای عمومی و خصوصی پیمان
- تحلیل آثار اجرایی تفاوت‌های EPC ایران و فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷

۳. تعهدات و مسئولیت‌های طرفین پیمان

- تعهدات پیمانکار در طراحی، تامین و اجرا
- مسئولیت‌های کارفرما در تامین زمین، مجوزها و اطلاعات
- تداخل و ابهام در مرز مسئولیت‌ها
- مقایسه تعهدات کارفرما و پیمانکار در قرارداد ایران و فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷

۴. هماهنگی با پیمانکاران جزء و سایر پیمانکاران پروژه

- حدود اختیار و مسئولیت پیمانکار اصلی در مدیریت پیمانکاران جزء
- تعامل با سایر پیمانکاران هم‌زمان در پروژه‌هایی با چندین پیمانکار مختلف
- بررسی کامل ساختار فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ در ارتباط با پیمانکاران جزء در مقایسه با قرارداد ایران

۵. کنترل کیفی، بازرسی و نقش مشاور کارفرما

- ساختار نظارت، بازرسی و کنترل کیفی
- جایگاه مشاور کارفرما و حدود اختیارات وی
- تضاد میان نقش نظارتی و تصمیم‌گیری در حضور مدیر ساخت (مدیر طرح)
- بررسی جامع قواعد کنترل کیفیت، بازرسی و نقش مشاور کارفرما در فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷

۶. تغییرات در کار، پرداخت‌ها و تعدیل مبلغ پیمان

- فرایند تغییرات و نقاط ضعف اجرایی آن
- روش‌های محاسبه تغییرات و اثرات مالی آن
- تحلیل سیستم پرداخت، پیش‌پرداخت و صورت‌وضعیت‌ها
- بررسی جامع ساختار تغییرات در کار، پرداخت‌ها و تعدیل در فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ در مقایسه با قرارداد ایران

۷. تاخیرات، تعلیق، تمدید مدت و خاتمه پیمان

- تاخیر مجاز و غیرمجاز و تمدید مدت در قرارداد
- شرایط تعلیق کار از سوی کارفرما و حقوق پیمانکار
- خاتمه پیمان به دلایل مختلف (مصلحت، نقض تعهدات، Hardship و Force Majeure)
- آموزش جامع بندهای قرارداد فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ در ارتباط با تاخیرات، تعلیق، تمدید مدت و خاتمه در تحلیل تطبیقی با قرارداد ایران

۸. مراحل تکمیل، تحویل و رفع نقص

- تکمیل مکانیکی، پیش‌راه‌اندازی، تحویل موقت و قطعی
- دوره مسئولیت رفع نقص و تضامین مرتبط
- چالش‌های تفسیر در پروژه‌های صنعتی
- بررسی مراحل تکمیل، تحویل و رفع نقص در فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ و مقایسه آن با قرارداد ایران

۹. حل اختلاف و داوری

- سازوکار حل اختلاف در قرارداد EPC صنعتی جدید
- ضعف‌ها در شفافیت و زمان‌بندی فرایند رسیدگی
- آموزش فرایند ادعا و حل اختلاف در فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ و مقایسه آن با قرارداد ایران
- راهکارهای پیشنهادی برای طراحی فرایند حل اختلاف موثر در ایران

آنچه خواهید آموخت

قرارداد جدید EPC صنعتی ایران (قرارداد ۱۴۰۳) و فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷، دو سند بنیادین برای شناخت، تنظیم و مدیریت قراردادهای EPC هستند. در این دوره، برای نخستین بار در ایران، هر دو قرارداد به صورت کامل، یکپارچه و عمیق آموزش داده می‌شوند؛ نه به شکل ترجمه یا بررسی خطی مواد، بلکه با رویکردی تحلیلی، تطبیقی، انتقادی و مبتنی بر تجربه بین‌المللی. در این دوره، روش حرفه‌ای تحلیل قراردادهای EPC را فرا می‌گیرید و می‌آموزید:

۱. چگونه قرارداد EPC صنعتی ایران ۱۴۰۳ و فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ را به صورت ساختاری و موضوع محور تحلیل کنید.
  ۲. تفاوت‌های بنیادین میان EPC صنعتی ایران ۱۴۰۳ و فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ را شناسایی و آثار عملی آن‌ها را ارزیابی کنید.
  ۳. فرایندها، مفاهیم و ظرافت‌های قراردادی فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ را که تاکنون در دوره‌های داخلی آموزش داده نشده‌اند، به صورت کامل فرا بگیرید.
  ۴. فاصله‌ها، ابهام‌ها، ناهماهنگی‌ها و ضعف‌های ساختاری قرارداد EPC صنعتی ایران را در مقایسه با فیدیک شناسایی و نقد کنید.
  ۵. نقشه واقعی تخصیص ریسک میان کارفرما و پیمانکار را در هر دو قرارداد ترسیم و در پروژه‌های خود مدیریت کنید.
  ۶. منطق بین‌المللی مدیریت تعهدات، تغییرات، پرداخت‌ها، تعدیل، تأخیر، تمدید مدت، تعلیق، تحویل، رفع نقص و خاتمه پیمان را بیاموزید.
  ۷. تفاوت میان سازوکارهای تصمیم‌گیری، توافق، تعیین، ادعا و حل اختلاف در قرارداد ایران و فیدیک را درک کنید.
  ۸. نقش کارفرما، مشاور، نماینده کارفرما، مدیر پروژه، کنترل کیفیت، بازرسی و فرایند تحویل را در هر دو نظام قراردادی تحلیل کنید.
  ۹. فیدیک نقره‌ای ۲۰۱۷ را نه صرفاً به عنوان یک سند خارجی، بلکه به عنوان یک نظام منسجم مدیریت ریسک و قرارداد به کار بگیرید.
  ۱۰. قراردادهای EPC داخلی و بین‌المللی را تحلیل، نقد و اصلاح کنید و برای بهبود اسناد قراردادی پروژه‌های خود راهکار ارائه دهید.
  ۱۱. از چهارچوب تحلیلی این دوره برای تصمیم‌گیری حرفه‌ای در مذاکره، تنظیم، اجرا و مدیریت اختلافات قراردادی استفاده کنید.
- در پایان دوره، شما هر دو قرارداد را نه به صورت پراکنده و بندبند، بلکه به عنوان دو نظام کامل و قابل مقایسه در مدیریت قراردادهای EPC خواهید شناخت و توانایی تحلیل حرفه‌ای تفاوت‌ها، ریسک‌ها و پیامدهای اجرایی آن‌ها را به دست خواهید آورد.

وجه تمایز این دوره

- ارائه گواهینامه معتبر با امضای مدرس رسمی و تأییدشده انجمن مدیریت ساخت آمریکا (CMAA) در ایران
- نخستین دوره‌ی تحلیلی کشور با محوریت قرارداد جدید EPC صنعتی ایران (۱۴۰۳) و مقایسه مستقیم با اسناد بین‌المللی مانند فیدیک
- آموزش فیدیک (FIDIC) نقره‌ای سال ۲۰۱۷ برای نخستین بار در ایران، با ساختاری ویژه، منسجم و تحلیلی
- رویکرد تطبیقی و انتقادی به جای تفسیر صرف ماده‌ها؛ تمرکز بر منطق، ارتباط و پیامدهای اجرایی بندها
- تدریس توسط اساتیدی با سابقه علمی، اجرایی و بین‌المللی در پروژه‌های EPC داخلی و بین‌المللی
- آموزش موضوع محور بر پایه‌ی دسته‌بندی‌های تحلیلی مانند ریسک، تعهدات، تغییرات، خاتمه و حل اختلاف
- یکپارچگی و پیوستگی بین این دوره و سایر دوره‌های مدیریت پروژه و دفتر فنی موسسه ACEMI
- ارائه ویدیوها و جزوات به صورت کامل (جزوات تنها در اختیار اعضای کانون قرار می‌گیرد).
- گروه پشتیبانی ۶۰ روزه از زمان شروع دوره (پشتیبانی دائمی از پل کاربری برای اعضای کانون طرح یک ساله مادامی که عضو هستند).
- ارائه محتوا به صورت تخصصی، خلاصه و پربازده در راستای نقشه راه مدیریت ساخت (CM) و دفتر فنی (PEO)

گواهینامه حرفه‌ای

گواهینامه حضور

نوع: مدیریت دفتر فنی (PEO)

نوع دوره: مهارت دفتر فنی	دپارتمان: مدیریت دفتر فنی و مدیریت قرارداد
مدرسین: دکتر سیدمحمد رضا علوی پور - مهندس میثم جوادی	
پیش نیاز: روش اجرا و تحویل پروژه، اصول قراردادها و ارائه پیشنهاد قیمت	

